

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.	
Pe jumătate de an	80 "			
Pe un pătrar de an	40 "			
Un număr	3 Lie.			
Pentru străinătate pe un an	260 Lei.			

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 2537 Sc. ex 1928.

Notă oficială.

În editura Consiliului eparhial ort. rom. al Bucovinei s'a tipărit de curând scrierea reputatului profesor de agronomie Grigorie Halip, intitulată „Pomăritul rațional”.

Fiind aceasta o carte de valoare nu numai pentru agricultorul cărturar care vrea să-și întemeieze un pomărit rațional, cât mai ales pentru preoții, cari sunt conducătorii și înaintea stătorii credincioșilor noștri, și fiindcă regiunile noastre sunt cele mai potrivite pentru cultura pomilor, recomandăm călduros Onoratei Preoțimi cartea profesorului Grigorie Halip, care este un îndreptar în această ramură a economiei naționale.

Cartea se poate comanda la depozitul de cărți al Mitropoliei în Cernăuți. Costul ei este: un exemplar pe hârtie velină Lei 120; un exemplar pe hârtie vieneză Lei 80.

Caransebeș, în 20 Aprilie 1928.

Filaret Musta

Arhiepiscop, Vicariu episcopesc.

Un suflet păgân convertit la Creștinism: Sadhou Sundar Sing

De: C. Rudnean.

Sunt multe și nenumărate faptele prin care Christos ni se manifestă în lume. Trebuie să mărturisim drept! Faptele creștinești sunt clipe ale vieții eterne. Și aceste clipe le trăim cu toții, ele ne întăresc și ne asigură mai mult ca oricând, că deși prigonirile sunt mari, Christos va fi veșnic în mijlocul nostru.

Din îndepărtatele Indii un suflet se trezește și începe a predica cuvântul scripturii..., un păgân, care mai înainte prigonia pe misionarii creștini, un înfuriat care a ars Biblia, azi a devenit cel mai fervent apărător al creștinismului.

Un exemplu măreț, o nobleță sufletească, un adevărat misionar convins, că Christos a fost Fiul lui Dumnezeu și că esența Creștinismului constă întru toate de a-l simți veșnic pe Christos...

Nu cred, că va putea cineva rămânea nepăsător, când va citi istoria convertirii la creștinism a păgânului trăit în mijlocul unei naturi adorabile și acolo unde stelele păgâne sunt cele mai vrăjmașe învățăturii lui Christos — din India misterioasă s'a ridicat cu toată convingerea omul — creștin, reinviind din ziua în care Christos i-s'a arătat.

Pagini atât de mărețe, eroism atât de sublim, credință atât de puternică a mărturisit indianul Sadhou Sundar Singh, încât nime nu l-a putut abate.

Creștinismul din India, se aseamănă cu creștinismul primelor veacuri, iar torturile și suferințele sunt identice cu persecuțiile de pe timpul împăraților Romani: Tiberiu, Caligula, Nero, cari căutau să nimicească tot avântul creștinesc. El e creștinul, care a suferit pedepsele cele mai grele în Tibetul religiilor păgâne, dar n'a disperat; e convins până la martiriu, că pentru Christos toate trebuie să le îndure.

A venit în Europa civilizată, ținând conferințe în Apus, întreținându-se în discuții cu cei mai de seamă erudiți ai diferitelor biserici creștine.

A răspuns așa după cum îi spunea sufletul său creștin, totuși el ni-a mărturisit pe deplin că 'n Europa unde confortul, luxul, cu un cuvânt „civilizația“ e așa de dezvoltată, viața spirituală lasă mult de dorit. Ni-a mărturisit că deși suntem „cu obrazul alb, inima ni-e neagră“ deși suntem creștini și creștinismul respiră pretutindeni — noi suntem grăbiți, *materialismul vremii noastre ne răpește* cel mai mic embrion al idealismului...

Cuvintele lui Sadhu Sundar Singh, sunt cuvintele unui om care s'a regăsit pe sine, a eșit din întunecatului loc a prigonirilor, dar ziua de mâine poate îi va aduce peirea. Atunci când se va reîntoarce în Tibetul său, îi vor cere socoteală, dar el stă cu fața senină, căci Christos e pretutindeni, el e fericit că poate suferi, suferința lui e o părticică din suferința divinului Christos, ea e renăscătoare, îți dă energia luminii și a dragostei eterne.

După 2 mii de ani, Asiaticii vin la noi să ne spună, că suntem în descendență, noi vom peri dacă nu ne vom îngriji de viața spirituală și dacă baza vieții noastre morale nu se va schimba.

Aceste afirmări nu sunt zadarnice, ele sunt constatate de învățații vremurilor noastre, sufletul indic le simțește adânc, predicatorul indic e primit cu atâta glorie pretutindeni, e admirat de toți — dar atâta tot!

Noi cetim cuvintele Bibliei, dar nu-l simțim pe Christos, sunt atâtea ocazii la cari ne putem convinge pe deplin, că numai cu numele suntem creștini, iar cu fapta păgâni. Dece? Pentru că nu simțim nimic din vraja adevărată a ideilor sublime ale creștinismului, ne-am mecanizat și defăimăm cele mai sfinte moșteniri a lui Christos.

Suntem slabi, cei păgâni [deveniți creștini ne arată calea mântuirii, ei ne povățuesc arătându-ne calea mântuirii, ei au adâncă cunoaștere a lumii cerești sunt mai idealști și privesc lumea prin prisma spiritualității...

O spiritualitate intensă, un val de rugăciune cucernică, o evlavie dumnezească, iată tainele mărețe ale noului convertit la religia lui Christos.

Invățăminte adânci putem trage din viața și faptele predicatorului Sadhon Sundar Singh:

Europa civilizată va pieri, *dacă asanarea morală va întârzia; viața spirituală să fie domnițoarea acțiunilor noastre, faptele noastre să fie creștinești.*

Această înțelepciune înaltă să ne călăuzească și pe noi, forțe noi să transforme lumea luxului într'o lume morală!

Așa ne vom apropia mai mult de Christos, vom înțeleni drumul minunat al creștinismului...

Viața și învățăturile lui Sadhou Sundar Singh, e doctrina creștină experimentată de conștiința păgână, e zborul tainic al unui suflet descătușat din ghiarele păgânismului, e idealismul armonios al vieții de azi!

L-am înțeles? Vom deveni *mai buni și fericiți!*

Din Pastoralele arhieresti.

Și în acest an, la sfintele sărbători ale Învierii Domnului, arhierii noștri au adresat păstorilor lor epistole pastorale. Din aceste epistole învățătoare și îndemnătoare la viața creștinească, publicăm mai jos părți pline de miez și dulceață duhovnicească.

I. P. S. Sa arhiepiscopul și Mitropolitul nostru Nicolae spune, că această serbătoare este *biruința jertfei celei preacurate...*

„Fiul lui Dumnezeu, luând chip omenesc, s'a pogorât în lume ca să ridice lumea la cer. A umblat printre oameni vestind chemarea izbăvitoare: „Veniți la mine toți cei osteniți și îngreuați... și Vă voi da vouă odihnă!“ A învățat, a mângăiat, a vindecat, a ajutat; a suferit cu cei mici și pentru cei mici. Tuturora de toate s'a făcut, ca pe toți să-i mântuiască.

Jidovii cei fără de lege i-au întins paharul durerii. Nu l-a ocolit; l-a băut până'n fund pentru ca nici un strop de durere să nu mai rămână în lume.

Venise doar în lume, să-și dea sufletul pentru oile sale. Ca păstorul cel bun. Din dragoste curată și cu credință, până la sfârșit, față de Tatăl care-l trimisese. Dar și cu nădejdea în înviere!

S'a răstignit și s'a îngropat. Mormântul i-a fost pecetluit cu grije — ca pentru totdeauna.

O, tu nebulie omenească, cum te-ai mai înșelat! Voi ai să închizi în cuprinsul unui mormânt pe Celce lumea întreagă nu e în stare să-l cuprindă! O, nebulie omenească!

cum și astăzi numai Biserica mai poate ținea

Dar cum putea pământul să înghită cerul; cum putea întunerecul să înghită lumina; cum putea moartea să înghită viața?

Nu, iubiții mei fi sufletești, nimic din acestea nu era cu putință.

Și n'a fost, căci „Christos a înviat din morți, cu mărtea pre moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le“.

Ce val de bucurie a străbătut, iubiți creștini, în sufletele îndurerate ale, ucenicilor, aflând de învierea lui Christos! Se'mplinise doar profeția: iadul se înghițise în biruință, Se'mplinise cuvântul profetului Isaia, rostit pentru toate veacurile: „Luminează-te, noule Ierusalime, că mărirea Domnului peste tine-a strălucit!“

Strădalnicii Apostoli au dus vestea cea bună a Invierii până la marginile pământului; iar urmașii lor au purtat-o dealungul veacurilor, până la noi, pentruca și noi să ne bucurăm de ea.

Și ne bucurăm. Căci în învierea lui Christos — după jertfa lui preacurată — noi suntem împăcați cu Tatăl nostru cel din ceruri; dragostea lui părintească ne învâluie din nou. Binecuvântarea lui se coboară asupra holdelor noastre asupra muncii noastre, pacea lui își face lăcaș în sufletele noastre învișorate de ispită“.

*

P. S. Sa Roman, episcopul Orăzii arătând împerecherea dintre popoarele celor două lumi; dintre Iudei și lumea păgână, spune dintru început, că „în mormântul din Ierusalim s'au îngropat aceste două lumi învrăjbite, „pentru a învia o lume nouă, lumea păcii“. In continuare P. S. Sa zice:

„Christos este pacea noastră care a făcut amândouă una și perețele cel din mijloc al zidului l-a sfărmat, vrăjmășia în trupul Său, legea poruncilor cu învățăturile stricând, ca întru Sine pe amândoi să-i zidească într'un singur om nou, făcând pace, și să-i împace cu Dumnezeu pe amândoi, uniți într'un singur trup, prin cruce, omorând prin ea vrăjmășia“ (Efes. 2, 14—16).

Am văzut cu ochii sufletești și Mormântul și Invierea: întreaga dramă a Mântuirii. E o strălucire cerească. Dar „Alta este mărirea celor cerești și alta a celor pământești. Alta este strălucirea soarelui, alta strălucirea lumii și alta strălucirea stelelor. Iar stea de stea se deosebește în strălucire“ (I. Cor. 15, 40—41).

Am văzut și această strălucire pământească a religiei, ce unește cerul și pământul în biserica lui Christos: Epoca de aur a sfinților părinți și a martirilor credinței ortodoxe de douăzeci de veacuri până în zilele de acum. Vedem

cumpăna păcii mereu amenințată de boldurile omenești. Ascultați glasul ingerului păcii, care dela mormântul lui Christos vestește și astăzi lumii turburate: Christos a înviat. Pentru noi a înviat. La El veniți toți cei osteniți, ca să vă dea vouă puteri noi pentru o viață nouă de fi ai luminei. Astăzi s'a deschis raiul păcii pentru toți cei ce vor să între în el prin poarta deschisă de către Christos, care este biserica întemeiată de El pe pământ. Veniți, să luăm lumină din lumina lui Christos“.

*

Prea Sfințitul Episcop Grigorie al Aradului, luând cuvintele Sfântului apostol Pavel din epistola sa către Romani „că de am murit împreună cu Christos, credem că vom și învia împreună cu Dânsul“ (VI, 8) zice către sfârșitul epistolei Sale:

Iată iubiții mei, între altele, ce ne învață sfânta Inviere. Mai presus de toate ea ne învață despre dragostea nemărginită alui Dumnezeu pentru noi. Mântuitorul s'a născut în Vifleem, a învățat, a vindecat, a binecuvântat, a fost fără păcat, a făcut tot binele, dar oamenii îl răstignesc! El moare și este îngropat. Oh omule, oh, creștine, dar nu este vorba numai de acest adevăr, ci de unul și mai minunat: este vorba de Invierea Domnului. Dacă într'o bună zi soarele ar apune și n'ar mai răsări, ce ar face bietul om? Ar sta înaintea casei sale în întuneric, ar aștepta multă vreme și ar intra în casă așteptând și așteptând zadarnic... Toate i-s'ar isprăvi și la urmă nu i-ar mai rămâne decât să moară fără nădejde! Dar precum soarele n'a apus, așa n'a apus nici lumina vieții, Mântuitorul, care ni-a scos din moarte la viață. Iată iubirea nemărginită alui Dumnezeu!!

Strămoșii noștri Romani aveau și ei o palidă idee de ceeace este Dumnezeirea. Într'o ședință a senatului roman unii ziceau că Divinitatea e bogăție, dar atunci vai de cei săraci, ziceau alții. Unii ziceau că Divinitatea e puterea, dar atunci vai de cei slabi — ziceau alții. Când un senator mai înțelept zise: Divinitatea este iubirea, toți căzură de acord. Dacă deci și păgânii simțeau că Dumnezeu e dragostea, simțim mai ales noi creștinii că Dumnezeu e dragostea. Căci s'a jertfit pentru noi și oamenii nu putură să întunece lumina, care a venit să lumineze pe tot omul din lume.

Această lumină este — Adevărul lui Christos. Toți cei cu inimă curată ascultă de acest adevăr. Toți cei buni și curați la inimă merg încet dar cu pași siguri spre Adevăr, fiind siguri că răstignindu-și patimile se vor bucura pururea de Invierea lui Christos.

Invățătorul cel mare.

Prelegere din religie de preotul Sinesiu Bistreanu.

Moșii și bunicii noștri încă erau iubitori de carte, căci în copilăria mea mi-s'a dat ocazie să ascult la cutare cărturar ori cantor bisericesc, cum în zilele de Duminică și'n sărbători și mai ales iarna, cetia: „Tâlcul Evangheliilor“ de Diaconovici—Loga, ori „Arghir și Elena“ Eu, ca băiat se'nțelege, încă ascultam cu plăcere și priviam cu'n fel de admirare atât pe cărturarul cetet, cât și la ascultătorii, cari cu o deosebită atențiune, — aș putea afirma evlavie, — erau atenți la cuvintele rostite de cetet.

Și mi aduc aminte, cum făcea asupra-mi o adâncă impresiune satul meu natal, cu căsuțe modeste dar curate, împrejmuite cu gard și drept intrare în curte era o vragniță și o ușiță, ambele din împletituri de nuiele, printre cari Mozoc, cănele lănos, își scotea botul și ne înfrica cu lătratul său.

Imi mai amintesc o casă mai resărită decât celelalte și ceva mai încăpătoare, era pasemi-te școala, cu o tindă înstrășinată și carea ne era adăpostul până la sosirea învățătorului care ne slobodea în școală. Alături de școală era sf. biserică cu păreții din scânduri groase, roase de cari, și din pricina asta ne oferia gratuită privești în curtea biserici. Era un sat de codru, primitiv și cotit de lumea orașelor și a satelor ce erau situate la drum de țară; dar dacă și erau izolați de cealaltă lume, aveam răsplata, că locuitorii erau oameni cinstiți, omenoși și modești în cerințe.

Dar să fiu scuzat, iubiți ei, că începusem să vă înșir amintiri din ale trecutului; că de rândul acesta voesc a vorbi de învățătorul cel mare al omenimei.

În „Istoria lumii“ cetim, că cu 356 de ani înainte de venirea lui Christos ca om pe pământ, era ca rege al Macedoniei un anume Filip, și acestui rege îi născuse regina un copil, pe care îl numi Alexandru; iar acest copil deveni cu timpul marele împărat Alexandru, domnitor erou, vestit și pricepător conducător de oaste și care cucerise mai întreaga lume cunoscută pe acel timp. Învățații mai susțin, că deși acest mare domnitor trăise înainte-ne cu preste două mii de ani și totuși în intervalul acestor ani încă nu s'a ivit om cu însușiri atât de alese ca la acest împărat, e dovadă că el își luase îndrăzneala la cuceriri cu mult mai de seamă decât un Napoleon, marele împărat francez. Și tot „istoria lumii“ ne spune că încă pe vremea când Alexandru era junelaș, venise la curtea regelui Filip o solie dela împăratul mării și puternicei împărății Persiene și membrii acestei solii, cu cari se slobozise Alexandru la sfat recunoscuseră, că acest tiner va deveni cu timpul un mare și temut domnitor. Și așa s'a și întâmplat, că el deveni într'adevăr un mare și dibaciu meșter în conducerea țării și'n războaie un isteț beliduce, dar se mai pricepea de minune în ale artelor frumoase, precum și'n știință.

Imprejurarea eceasta n'are să ne suprinda, căci nici un născut n'avu norocul a fi povățuit de un învățător atât de vestit cum îl avea Alexandru; căci pe dânsul l-a învățat vestitul înțelept Aristotel. Trebuie să vi-o însemnați, că Aristotel era cel mai vestit cărturar în cunoștințele lumii de pe întreg rostogolul pământului; iar mult prevăzătorul rege Filip hotărâse, ca numai un Aristotel să fie învățătorul feciorului său. Zicea adevărat regele Filip; „S'o ști iubite Aristotel, că mi-s'a născut un fiu și sunt recunoscător Zeilor că mi l-a dat tocmai în timpul când posed un mare învățat în persoana ta și eu nădăjduesc cu tărie, că tu vei plămădi din feciorul meu un domnitor demn urmaș mie și care să stăpânească cu înțelepciune țara Macedoniei“.

Omul înțelept și cu cultură sufletească îndeplinește mare bine, dovadă este croiala ce a dat-o Aristotel unui fiu de rege; dar și noi avem marele noroc a ne considera de copiii unui puternic împărat, și acesta ne-a hotărât pe noi a îndeplini cu mult mai însemnate cuceriri în lume; căci noi n'avem să biruim țări numai ca Persia și India, ca odinioară Alexandru Macedon, ci meniți suntem să cucerim o lume și atunci vom fi încununăți cu o coroană făurită din aurul vecinicii și caiea noastră nu se mărginește aici, ci avem să cutreerăm și'ntr'altă lume frumoasă și înzestrată cu toate cele bune. Vom fi învredniciți a cunoaște mari taine, precum și adâncă înțelepciune întru aflarea adevărului dumnezeesc, așa că vom întrece mult toată știința vestitului Aristotel. De vom primi această învățătură și numele ni se va vesti în lume; căci Tatăl ceresc voeste, ca să întrecem în vrednicie pe marele Alexandru, care și așa abia ajunsese etatea de treizeci și trei de ani.

De aceea fiecăruia ne-a dat un învățător și crescător atât de înțelept, pricepător, cuminte și mult iubitor, cum altul al doilea nu vom afla pe întreg rotogolul pământului, și nici în viitor nu va lua ființă altul; iar cel ce are fericirea a deveni elev al acestui mare învățător, unul ca atare să fie convins că poartă întru sine însuși soarele, carele ne luminează calea vieții, ne deșteaptă mintea, sufletul ni-l noblează și susține în noi curagiu și tărie ca să ne opunem cu succes împotriva celui mai aprig vrăjmaș ce ar încerca să ne birue. Cel povățuit de acest învățător se aseamănă în buna norocire cu poporul evreu, care pribegind prin pustie spre țara Canaan, e întovărășit de un nour luminos, care ziua prin întunecimea sa le oferia scut contra căldurii și noaptea le lumina drumul.

Cred, că nu-l cunoașteți pe acel învățător, crescător și conducător ce ni-l îmbie veșnicul Dumnezeu ca un Tată milostiv; deși acesta mulți ani ne-au primit și e strâns legat de noi, cum nu e vr'un om muritor. Chiar în sufletul ori cărei ființe omenești și-a alcătuit el locuința și aci și-a întocmit o școală minunată încă din întâiele zile ale nașterii noastre și adevărat din ziua când am primit sf. botez și neîntrerupt viețuiește întru noi, pe lângă

toate fazele vieții și până'n prezent. Acesta e sf. Duh, duhul adevărului, celce din Tatăl purcede și cu Tatăl și cu Fiul este închinat și mărit.

Fiind noi născuți și creșcuți în duh creștinesc, ar trebui să ne considerăm ca cei binenoroși oameni din lume și să fim bucuroși că suntem elevi ai sf. Duh; căci măreață și sublină e viața sub această conducere. Și cum ar fi altfel, când în toate afacerile noastre avem de călăuză în gândirile, lucrările sau întrelasările noastre pe acest sf. Duh, deci suntem scutiți de a fi înșelați de glasul ademenitor al relelor însușiri. Că de ne muncește inoială, aci ni se îmbie lumina; de am rătăcit cumva, negreșit odată aflăm adevărata cale, și astfel respingem or-ce neliniște sufletească precum ori-ce teamă de grelele și uricioasele pațimi și suntem nevoiți la o strictă desvinovățire pentru greșelele comise. Ni-se oferă par'că a bea dintr'un pocal de aur dorința și voința spre o nouă viață și plăcerea de a ne îndeplini chemarea; sorbim mila și bunătatea, ca așa să luptăm contra greșelilor și să ne bucurăm că am biruit meșteșugurile diavolești. Și așa mereu — mereu îndulcim dorința către cele cerești. Ajunși apoi la adânci bătrânețe și pricepem, că suntem pe sfârșite, murim ca adevărați și recunoscători elevi ai săi, și să-l rugăm fierbinte ca pururea să ne lumineze; apoi dăm ascultare povețelor sale, să dăm atențiune sfaturilor sale, admonierilor și voinții sale. Să nu încercăm a ne sustrage dela protecția sa, dar la nici un caz să degenerăm într'atât ca se cutezăm a alunga p'acest mare învățator din sufletul nostru. Că tot natul s'o știm, că fără ajutorul sf. Duh nu vom trăi înțelepțește; de aceea și aștept aa fiecarele să nu vă dejosiți în a comite păcate.

Ca elevi aveți ocazia să vă pregătiți astfel inimile ca acolo să sălașluască o școală curată, neprihanită, ca așa sf. Duh cu iubire să vă fie adevărat tată și mare învățator.

Dar iarași, să ne rugăm cu supunere prea milostivului Dumnezeu; ca să dăruiască școalelor noastre învățatori buni, zeloși și anume pregătiți a cultiva sufletul copiilor elevi, ca așa ei se aibe totdeauna pe sf. Duh în inimi,... să aibe suflet!

Christos a înviat!)*

*Când, suferința se sfârșise,
Murind ne arătai iubirea,
Potop de nori se'ngrămdise
Să potopească toată firea...*

*Catapetasma Casei Tale
Cutremurată, se crepase;
Ieră, în noapte, plâns și jale.
De crima, ce se întâmplase.*

*) Sosită prea târziu această poezie n'a putut fi publicată în Nrul de Paști al foaiei.

*Păgânii iubilau, iar luna
Le arată Golgota 'n sânge,
Vedeau pe fruntea Ta cununa,
Sub cruce Mama, ce Te plânge,*

*Și, când mormântu-Ți se deschide
Străjarii văd minune mare,
Hermetic iadul se închide
In urlete de disperare.*

*Cei morți, de veacuri, simt vieța
Cum intră, caldă, să-i învie;
Iar moartea își ascunde fața,
De-atât elan de bucurie.*

*Christos a înviat!... Cuvântul,
Ce fu la început la Tatăl,
Străbate Cerul și Pământul
Și lumii, Doamne, azi, arată-l!*

*Christos a înviat!... șoptește
Pământu'n haina primăverii,
Și cerul, care ne zimbește
Senin, de ziua Invierii.*

*Alexandru Munteanu al lui Vasile
protopresbiter.*

Cenușă și mormânt.

Obiceiul arderei morților durează de la popoarele nomade. Trecători fără patrie și fără vatră, n'aveau de ce să-și țintuiască amintirea de un mormânt. Cel căzut, era ars. Cenușa împrăștiată în cele patru vânturi. A doua zi tribul pornea în galopul cailor spre alte zări, fără gând de întoarcere vr'odată pe unde au trecut; mereu în neastâmpărata căutare a necunoscutului.

Generații după generații se perindau astfel fără urme. N'au lăsat nici un monument, nici o tradiție. Au apărut din vânt, au trecut în vânt, au dispărut în vânt. Viață pierdută fără folos, în inconștiență animalică, existență de azi pe mâine, a cărei singură satisfacție era îndestularea trebuințelor animalice: foamea și împreunarea.

Când cel dintâi om și-a redat mortul scump pământului, s'a legat prin aceasta de o putere mai adâncă și sacră, care-l țintuia sub cerul lui, în tradițiile lui, la destinul lui. S'a întors a doua zi să îngenunche cucernic, a chemat amintiri în care mortul viețuia încă, s'a simțit

mai puțin vremelnic, clipe din eternitate, dar nu clipă trecătoare. La spate avea generații, înainte erau generații: el se află numai veriga dintr'un lanț. Avea îndărăt un *eri* și înainte un *măine*. Actele sale astfel și le supraveghea, fiindcă nu erau numai ale sale.

Angajau un trecut și un viitor, care depășeau individul, trecând peste capul său; el reprezintă numai încorporarea trecătoare a unui realități eterne.

Am citit argumentele copilărești ale celor care-și ard morții într'un cuptor, ca să le încuie cenușa într'o cutie.

Teama de pământ, de întoarcerea materiei în materie, de eliberarea sufletului de materie, orgolioasă încăpăținare de a călca legile firii; sofisticării lipsite de curaj și găunoase. De fapt apologia nihilismului.

Trist spectacol al omului, care voind să înfrunte legile naturii, în moarte chiar își râde de moarte — iar morții îi răpește misterul. Tristă goliciune a tainei celei mai nepătrunse închisă într'o ulcică de lut!

Să-i plângem.

Să nu-i osândim.

Căci nu de osândiți, ci de plâns, sunt acești bieți oameni, care în desnădejdea lor lipsită de orice credință, au ajuns la negația morții, care e însași negația vieții. Pentru aceștia viața, și florile, și apele, și zilele triste și cele vesele, nu sunt decât o nălucire fără sens — n'au început, nici sfârșit, clipe de gol trecător în gol nemărginit.

Incovoaeți genunchii pe țărâna unui mormânt scump, închide ochii la tot ce te înconjoară și meditează cucernic la cel care-a fost. Nu este cu putință după aceea, când te-ai ridicat să nu te întorci din nou la viață, nu este cu putință să nu te simți altul. Ai presimțit taina cea mare. Știi că mortul tău, nu este definitiv pierdut. Că viața nu s'a încheiat aci. Iar cerul îți pare atunci mai nemărginit și blând — lumea îți apare, așa cum este, o tainică minune, în care tu singur, cu nașterea, viața, destinul și moartea ta, adaogi încă o minune și o taină, la atâtea taine și atâtea minuni.

(„Glasul Monahilor“)

Cesar Petrescu

ȘTIRI

Locale. Săptămâna Patimilor Domnului, în orașul nostru, s'a scurs în cuvenită resemnare și pregătire sufletească pentru sfânta Înviere.

La privegherea de Joi a pontificat P. S. Sa Arhiepiscopul și Vicar episcopesc Filaret Musta, înconjurat de șase preoți și de cei doi diaconi episcopoești.

Vineri la două ore d. a. s'a săvârșit punerea în mormânt de către aceiași preoți celebranți. Nemijlocit după sfânta Evanghelie, într'o atmosferă de generală tristețe creștinească, diaconul episcopesc Teodor Roșca a ținut o potrivită cuvântare despre Patimile Domnului. Seara s'a făcut obicinuita priveghere, împreună cu plângerile.

Învierea s'a făcut desdedimineată la 3 oare. O mare afluență de lume s'a văzut în aceasta senină și minunată zi de primăvară. Valul creștinilor — de toate confesiunile — a însoțit domol și în pace, cu creștinească evlavie procesiunea pornită din Sfânta biserică de jos. În urma steagurilor și a crucii izbăvitoare — semne de biruință — în fruntea mulțimii P. S. Sa, bătrânul nostru Arhiepiscop Filaret reazimându-și povara anilor în sceptrul Său arhieresc, îndrepta însoțitoarea lume spre Crucea din Piața mare... La înapoiere, în mijlocul dangătelor de clopote, sunete de toacă și de tunete, corul intona mereu imnul biruinței: „*Christos a înviat din morți*“...

La sfânta liturgie a pontificat iarăș P. S. Sa, asistat de aceiași preoți. La priceasnă părintele-profesor Filip Pop a citit frumoasa Pastorală a P. S. Sale Episcopului diecezan, plină de învățăături și sfaturi mântuitoare de suflet. Responsoriile liturgice le-a dat „Corul catedral“, condus de Dl prof. și compozitor A. Sequens.

În capela dela reședința episcopoească, P. S. Sa Episcopul nostru Iosif a săvârșit însus Sfânta liturgie, ajutat de preoții Gheorghe Noaghea, Filip Pop și diaconul episcopesc Petru Laețiu.

Luni a doua zi a ss. Paști s'a făcut procesiune împreună cu sfințirea apei la cimitierul de sus. Aci s'au făcut și rugăciuni pentru cei morți. Fiind timpul frumos și aici au eșit foarte mulți credincioși. În această zi a cântat „Corul reuniunii“ condus de studentul D. Cusma.

Marti, la Stântă liturgie s'au făcut pregătirea darurilor pentru cei bolnavi.

O intenție laudabilă a dovedit asociația profesorilor secundari din Arad, când a luat inițiativa ridicării unui bust eruditului dascăl român

care a fost Dr. Petru Pipoș. Între mijloacele de adunarea fondurilor necesare este conferința Dlui inspector școlar, membru în Adunarea noastră eparhială prof. Sabin Evuțian, tipărită în broșură și intitulată „Profesorul Dr. Petru Pipoș“. Lăudăm această năzuință a profesorilor arădani, venită ca o rouă peste secetea de idealism care usucă orice vlagă sufletească, și dorim să-și înfăptuiască scopul cât mai curând!

Și când zic acestea prin asociere gândul mi-se leagă de pedagogul nostru Ștefan Velovan și de profesorii din părțile noastre.

Distincție binemeritată. Dl Virgil Molin directorul tehnic al societății an. „Scrisul Românesc“ și al revistei „Grafica Română“ a fost distins de către I. P. S. Sa Patriarhul Ierusalimului cu crucea „*Ordinului Sfântului Mormânt*“ în gradul de cavaler. Dl Molin este fiu al Banatului și a adus Bisericii ortodoxe — prin înființarea de tipografii la mănăstirile din Țară și tipărirea unor vechi și prețioase cărți bisericești — servicii însemnate. Înalta și rara distincție, acordată acum de Sfintele Paști, este recunoașterea meritelor sale!

Ministerul Justiției a dat ordin procurorilor și șefilor de parchete din țară să urnărească fără cruțare pe autorii și răspânditorii de cărți imorale. Bineînțeles că și societatea are cuvântul când este vorba de a urmări și a combate pe cei cari încurajează cetitul cărților vătămătoare.

Mare cutremur de pământ în Bulgaria. Sâmbătă înainte de Paștile ortodoxe, între orele 10 și 11 un puternic cutremur de pământ s'a produs în sudul **Bulgariiei**. Acesta a avut ca epicentru de acțiune orașelul **Cirpan**, situat la o distanță de 200 km de Sofia. Pe lângă panica cea mare făcută între populație, cutremurul a produs imense pagube. Orașelul Cirpan este complet distrus; victimele omenești sunt nenumărate. Satele și orașele din apropiere încă au fost grav atinse. În Sofia deasemenia s'au surpat multe clădiri cu etaje. După constatările aparatelor seismografice cutremurul s'a produs în **Tracia** (Bulgariiei), la sudul **Constantinopolului** și în orașele **Brussa** și **Bilogik** din **Asia mică**. La noi s'a resimțit singur orașelul **Giurgiu** de acest cutremur, unde s'au făcut câteva stricăciuni de mică însemnătate.

În **Caransebeș** s'au simțit **Miercuri** în 18 cor. seara la 9 $\frac{1}{2}$ ore, mici ondalțiuni de cutremur; credeam că este vre-un epilog al înfricoșatului cutremur de Sâmbătă din **Bulgaria**, în realitate a fost o undă a unui nou și mai înfricoșat cutremur produs tot în **Bulgaria**. Cu pagube și victime omenești insutit mai numeroase, această nouă catastrofă terestră a avut epicentru în orașul **Filipopol**, pe care l-a distrus aproape complet. Deasemenia frumoasa vale a râului **Marița** a fost prefăcută în loc de jale. Doamne ferește-ne!

Scutirea invalizilor. Asociația generală I. O. V. cu sediul în **București** aduce la cunoștința invalizilor, orfanilor și văduvelor de războiu, că sunt scutiți de impozitul personal și global în ce privește pensia, cum și de prestație. Dacă totuș comisiunile de impunere i-au impus, trecându-i pe anul în curs în rolurile de impunere, să facă apel la administrația financiară, reclamând cazul asociației.

Sfințire de clopote. În **Dumineca Floriilor** s'a săvârșit sfințire de clopote într'o depărtată comună din eparhia noastră, în **Luncani**. Credincioșii noștri de acolo, lucrători cu mâna și zileri pe la minele din **Nădragu** s'au osârdit să contribuie, din munca brațelor lor, cu frumoase sume, cumpărând pe seama bisericii lor două clopote. Aceste ofrande ale lor s'au sfințit și s'au dat spre slujba lor în sfânta **Duminecă a Floriilor**, prin preotul **Nicolae Jula**.

Iată că sentimentul de jertfă este încă nealterat și mare la poporul nostru — fie el cât de sărac; tactul și atitudinea preotului însă trebuie să fie de natură a-l îngriji și a-l încuraja pe acesta!

Prețul unui tablou vechiu. Un comerciant de lucrări artistice vechi a cumpărat zilele trecute un tablou religios, zugrăvit acum 300 de ani de vestitul pictor german **Dürer** — comemorat acum câteva zile. Tabloul înfățișează o procesiune religioasă și până acum a fost proprietatea mănăstirii **Strachov**. S'a vândut cu 1 milion de dolari, adică circa 160 milioane Lei. Guvernului **cehoslovac** îi pare rău după acest tablou, care va fi dus din țară, dar nefiind nici o lege care să împiedice ieșirea acestor fel de lucruri din țară, nu poate lua nici o măsură.

Un olog cutreeră întreaga lume. Invalidul **Ștefan Krainer II.** originar dela noi din **Banat** (**Freidorf-Babeș**) își zice cu emzală „**Sportmann**“. Și într'adevăr este **Sportmann** acest biet invalid fără picioare care a cutreerat până acum toate țările din **Europa** făcând un drum lung de 61.000 km. Concetățeanul **Krainer**, sosit zilele acestea în orașul nostru călătorește într'un cărucior alături de un câne credincios și trăește din milă oamenilor cari îi admiră îndrăznețea lui aventură.

O inscripție veche. Pe o piatră din **Turda**, acolo unde a fost ucis mișelește marele nostru **Mihai Viteazul**, s'au aflat săpate în latinește următoarele cuvinte înțelepte:

Pacea creiază bogăția; bogăția-trufia; trufia-disprețul; disprețul-nedreptatea; nedreptatea-războiul; războiul-sărăcia; sărăcia-smerenia; smerenia-pacea. De câte ori s'au adeverit aceste cuvinte dealungul veacurilor!

Judecătoria mixtă Caransebeș, secția cf.

No. 356/1928 cf.

Extract din publicațiune de licitație.

În urma cererii de executare făcută de urmăritoarea întreprindere de ziar Brassoi Lapok din Brașov contra urmărteii Paula Iuliu Milôș născ. Hermann domiciliată în Caransebeș.

Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Caransebeș circumscripția judecătoreii ocolului Caransebeș, cuprinse în cf. a comunei Caransebeș No. coalei cf. 2166 No. de ord. A l. 1—2 sule No. top. 1539 Grădină în intravilan 60 st□. No. top. 1540 Casa No. 224 în intravilan de 65 st□. pentru încasarea creanței de 4823 Lei — bani, capital și accesorii. Prețul de strigare este 50,000 Lei.

Licitațiunea se va ținea în ziua de 14 luna Maiu anul 1928 ora 9 în localul oficial cf. Nr. 13.

Imobilul ce va fi licitat nu poate fi vândut pe un preț mai mic decât jumătate din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 20% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauție socotite după cursul fixat în § 42 legea LX 1881, sau să predea aceluiaș delegat chitanța constatând depunerea judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație. (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881, § 21 legea LX 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregească imediat garanția fixată conform procentului prețului de strigare, la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit, (§ 25 XLI 1908).

Data în Caransebeș la 22 luna Februarie anul 1928.

V. Lazarel m. p.
director c. f.

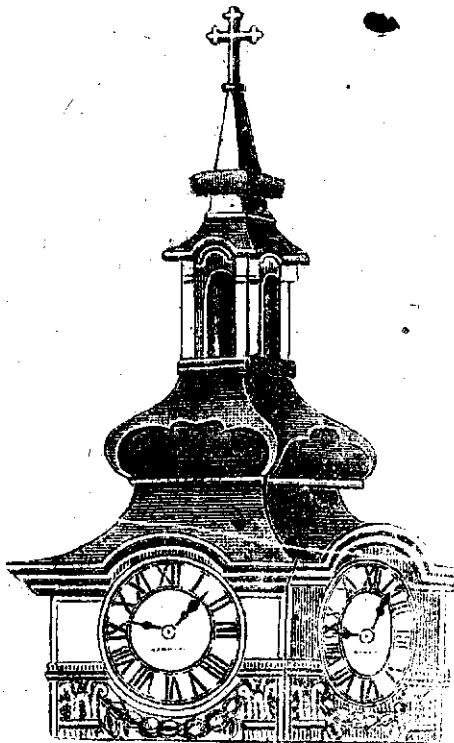
Virăgh m. p.
consilier.

FAGURI ARTIFICIALI

din ceară curată se află permanent în depozit și se pot comanda la

Fabrica eparhială de lumânări
de ceară din Caransebeș

► Comenzile se execută urgent. ◀

CEASORNICAR ȘI MECANIC

FRIDERIC GROCHOWINA

CARANSEBEȘ, Str. EPISCOP POPASU
(INSTITUTUL TEOLOGIC)

Furnizează, montează și preia
reparaturile ceasurilor dela biserici

Mare depozit în

Oroloage de tot felul, marfă de
aur și argint, optică și chihlibar.

— Magazie de instalarea telegrafelor și
telefoanelor de casă. — Depozit de
MAȘINI de CUSUT, BICICLETE și
GRAMOFOANE, precum și accesoriile
acestora. — Reparațiuni de tot felul se
efectuează în mod prompt și solid.